

Ondergetekende verzoekt hierbij het volgende voorstel op de agenda van de raad van de gemeente Haren te plaatsen.

Naam Biezeveld

Eerste voornaam en verdere voorletters Gustaaf A.

Geboortedatum 28 februari 1947

Adres Poorthofsweg 15

Postcode 9751 CD

Woonplaats Haren

Handtekening

Omschrijving van het voorstel met toelichting

De Gemeenteraad van Haren,

Gelet op het advies van de visitatiecommissie “Bestuurlijke Toekomst Groningen”;

Gelezen de brief van gedeputeerde staten van Groningen d.d. 2 juli 2013, kenmerk 2013-27.848/27/A.53 en de daarbij gevoegde visie op de bestuurlijke organisatie “Herindeling niet of maar hoe” van 2 juli 2013;

Gelezen het burgerinitiatiefvoorstel “Uitstel herindelingsbesluit Haren”, dat door meer dan 25 initiatiefgerechtigden wordt ondersteund en overeenkomstig de Verordening burgerinitiatief gemeente Haren op 29 augustus 2013 bij de burgemeester is ingediend, en de petitie “Uitstel herindelingsbesluit Haren”, die op 30 september 2013 aan de Raad is aangeboden;

Gehoord de mondelinge toelichting door initiatiefgerechtigden;

Overwegende dat het burgerinitiatiefvoorstel een onderwerp inhoudt dat behoort tot de bevoegdheid van de Raad en waarover tijdens de lopende raadsperiode geen besluit is genomen;

Overwegende dat de bestuurskracht en het inwonertal van de gemeente Haren te gering zijn om een behoorlijke vervulling van de bestaande en toekomstige gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden te kunnen verzekeren;

Overwegende dat, gelet op de beschikbare informatie, schaalvergroting door gemeentelijke herindeling, al dan niet voorafgegaan door intensieve intergemeentelijke samenwerking, onvermijdelijk is geworden;

Overwegende dat in de raadsvergadering van 24 juni 2013 na de bespreking van het rapport 'Verkenning en samenwerking gemeente Haren met andere gemeenten' in relatie tot 'Grenzeloos Gunnen' is unaniem geconcludeerd dat geen definitief standpunt wordt ingenomen en veel waarde wordt gehecht aan de mening van de inwoners;

Overwegende dat gemeentelijke herindelingsprocessen van onderop gedragen moeten worden en burgers hierbij nadrukkelijk betrokken moeten worden;

Overwegende dat een besluit over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Haren tevens zorgvuldige voorbereiding en onderbouwing behoeft;

Overwegende dat door allerlei oorzaken deze voorwaarden nog onvoldoende zijn vervuld;

Overwegende dat, gelet op de tijd die nodig is voor een verdere voorbereiding en onderbouwing van een fusiebesluit en verkrijging van voldoende draagvlak hiervoor bij de inwoners en ondernemers, en gelet op de benodigde tijd voor de vorming van een nieuw College van burgemeester en wethouders na de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart 2014, redelijkerwijs mag worden verwacht dat een fusiebesluit niet vóór juni 2014 zal kunnen worden genomen;

Overwegende dat de Regiovisie Groningen-Assen 2030 het aangewezen kader is voor het denken over de toekomst van de gemeente Haren en derhalve, naast de in het advies van de visitatiecommissie geschetste fusiemogelijkheden, een samengaan met één of meer gemeenten in Noord-Drenthe een in beginsel passende mogelijkheid is;

Overwegende dat de huidige provinciegrens tussen Groningen en Drenthe geen belemmering mag zijn voor een op de toekomst gericht besluit over een gemeentelijke herindeling in de Regio Groningen-Assen;

Overwegende, tenslotte, dat de initiatiefgerechtigden het gemeentebestuur medewerking in de vorm van menskracht en deskundigheid hebben aangeboden ten behoeve van een zorgvuldige voorbereiding en onderbouwing van, alsmede verkrijging van voldoende maatschappelijk draagvlak voor een fusiebesluit;

Toelichting

Waarom een burgerinitiatiefvoorstel?

De indiener van het burgerinitiatiefvoorstel en de andere kiesgerechtigde inwoners van de gemeente Haren die het burgerinitiatiefvoorstel ondersteunen, tezamen hierna aangeduid als: de initiatiefnemers, zijn verontrust en bezorgd. Verontrust omdat zij uit de media hebben begrepen dat de gemeenteraad van Haren op voorstel van het college overhaast een besluit wil nemen over een fusie met een andere gemeente, zonder dat dit besluit voldoende zorgvuldig wordt voorbereid en onderbouwd, in samenspraak met de inwoners en ondernemers. Verontrust ook omdat het er sterk op lijkt dat dit besluit genomen gaat worden onder sterke druk van het provinciaal bestuur van Groningen en de uitkomst ervan al min of meer vaststaat. De initiatiefnemers zijn bezorgd over de gevolgen van zo'n besluit voor de gemeenschappen in Haren, Glimmen, Onnen en Noordlaren en voor de individuele inwoners en ondernemers. En bezorgd over de gevolgen die zo'n besluit langdurig zal hebben voor het vertrouwen van de burgers in het gemeentebestuur (dus: Raad en college) en politieke partijen. Dit vertrouwen is door allerlei oorzaken in Haren al niet groot. Zeker met het oog op de toekomst van de gemeente en een goed verloop van het fusieproces zou herstel van dat vertrouwen een belangrijke prioriteit van de Raad moeten zijn. Alles wat aan dat herstel in de weg zou kunnen staan, zou vermeden moeten worden.

De gemeente Haren is niet het exclusieve bezit van het gemeentebestuur. Het is het huis van alle inwoners en ondernemers. In deze gemeente met een overwegend gevarieerd Drents-Gronings karakter, een overzichtelijke schaal en een vriendelijke, informele cultuur en sfeer, voelen zij zich thuis. Zij zijn ook trots op hun gemeente – terecht tweemaal uitgeroepen tot mooiste woongemeente van Nederland. Het gemeentebestuur heeft tot taak namens hen en in hun aller belang – het algemeen belang – de huishouding van de gemeente te bestieren. Die opdracht gaat echter niet zo ver dat het gemeentebestuur eenzijdig kan beschikken over de toekomst van het huis van de inwoners en ondernemers. Algemeen wordt immers erkend en door bestuurders in den lande uitgedragen dat gemeentelijke herindelingsprocessen van onderop gedragen moeten worden en burgers hierbij nadrukkelijk moeten worden betrokken.

Als de toekomst van de gemeente op het spel staat, raakt hen dat. Zo bezien is een fusie met een andere gemeente voor velen, zo niet allen, geen louter bestuurlijk-organisatorische ingreep. Een fusie heeft invloed op het bestaan en welbevinden van alle inwoners en ondernemers van Haren, Glimmen, Onnen en Noordlaren.

Tegelijkertijd onderkennen de initiatiefnemers dat in het licht van wat er op de gemeente Haren afkomt als gevolg van de voorgenomen decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden en het initiatief van het provinciaal bestuur van Groningen tot een omvangrijke gemeentelijke herindeling in de provincie, een fusie met een of meer andere gemeenten, al dan niet voorafgegaan door intensieve intergemeentelijke samenwerking, onontkoombaar is geworden.

De Raad van Haren staat hierdoor voor waarschijnlijk de moeilijkste beslissing in het ruim tweehonderdjarig bestaan van de gemeente. Hoe kan het beste worden gewaarborgd dat de dorpen Haren, Glimmen, Onnen en Noordlaren tot in lengte van jaren op een financieel gezonde basis goed bestuurd worden, met betrokkenheid van en in het belang van inwoners en ondernemers, zonder dat de eigen identiteit – het karakter –, het woonklimaat en het voorzieningen- en zorgniveau van de dorpen, alsmede de landschappelijke waarden van het buitengebied aangetast worden?

Een dergelijk ingewikkelde en verstrekkende beslissing over de toekomst van de gemeente Haren vergt, om te beginnen, een zorgvuldige voorbereiding en onderbouwing en dus ook tijd. Bovendien zou zij volgens de initiatiefnemers pas moeten worden genomen nadat het gemeentebestuur hierover intensief en serieus heeft overlegd met de inwoners en ondernemers en er achter is gekomen wat de bevolking in meerderheid wil én wat zij in meerderheid niet wil. Bij het nemen van een zo majeur besluit zou de Raad zich bovendien verzekerd moeten weten van een voldoende draagvlak bij de bevolking. Aan deze voorwaarden is op dit moment niet voldaan en zal ook op 14 oktober a.s. nog niet kunnen zijn voldaan. Dit laatste is alleszins begrijpelijk en acceptabel, omdat, zoals de burgemeester terecht constateerde, de gemeente Haren “door allerlei oorzaken vrij laat is met het denken over de herindeling” (Harener Weekblad d.d. 4 juli 2013). Anders gezegd: de gemeente en de inwoners en ondernemers zijn nog niet klaar voor het nemen van een besluit over de toekomst van de gemeente Haren.

Dit gegeven kan en mag volgens de initiatiefnemers echter nooit een rechtvaardiging zijn om, onder druk van de door het provinciaal bestuur van Groningen gestelde uiterste termijn voor het kenbaar maken van een raadsbesluit over de gemeentelijke herindeling (vóór 1 december 2013), een zorgvuldige voorbereiding en onderbouwing van zo'n besluit en het creëren van voldoende maatschappelijk draagvlak achterwege te laten. Integendeel, in zo'n situatie is de aangewezen oplossing dat de Raad van de gemeente Haren met opgaaf van redenen aan het provinciaal bestuur van Groningen laat weten dat hij meer tijd nodig heeft voor een zorgvuldige voorbereiding en onderbouwing van een fusiebesluit.

Strekking burgerinitiatiefvoorstel

In dit burgerinitiatiefvoorstel wordt de Raad daarom voorgesteld op 14 oktober a.s. te besluiten tot uitstel van het voorgenomen fusiebesluit tot juni 2014. Hierbij is ook rekening gehouden met de tijd die redelijkerwijs nodig is voor de vorming van een nieuw College na de gemeenteraadsverkiezingen in 2014. De tussenliggende tijd zou dan ten volle moeten worden benut voor een zorgvuldige voorbereiding en onderbouwing van een fusiebesluit, in samenspraak met de inwoners en ondernemers van Haren, Glimmen, Onnen en Noordlaren. In de bijlage bij dit voorstel hebben de initiatiefnemers hun ideeën over de reikwijdte van het te verrichten (nadere) onderzoek en het creëren van voldoende draagvlak weergegeven. De initiatiefnemers bieden de Raad en het college hun medewerking aan bij het inrichten en uitvoeren van dit proces in de vorm van denkkraft en menskracht. Zij zijn ervan overtuigd dat nu kiezen voor het gevraagde uitstel niet alleen bijdraagt aan zorgvuldigheid en kwaliteit van en draagvlak voor het uiteindelijke besluit, maar ook aan een goed verloop van het daarop volgende fusieproces. Dit alles komt het vertrouwen van de inwoners en ondernemers in hun gemeentebestuur zeker ten goede.

Meerwaarde uitstel vanuit verschillende perspectieven

Voor de burgers betekent uitstel dat zij niet alleen hun inbreng kunnen hebben in de voorbereiding en onderbouwing van het fusiebesluit, maar ook hierover democratisch gehoord zullen worden bij de gemeenteraadsverkiezingen in maart volgend jaar. Bovendien zullen zij door het uitstel minder risico's lopen - financieel, bestuurlijk en cultureel - omdat het fusiebesluit en fusieproces beter kunnen worden voorbereid. Uitstel vergroot voor hen tevens de kans dat zij zich op langere termijn kunnen blijven herkennen in het karakter en de sfeer van Haren en de andere dorpen.

Ook voor de ondernemers is uitstel belangrijk omdat zij met een zorgvuldig voorbereid en onderbouwd fusiebesluit minder financiële en bestuurlijke risico's lopen. De kans wordt vergroot dat bij het nemen van

het fusiebesluit en het daarop volgende fusieproces door de raad en het college ten volle rekening wordt gehouden met de door hen gedane of voorgenomen investeringen. Bovendien is het voor hen ook belangrijk dat het karakter en de sfeer van de plaats waarin zij hebben geïnvesteerd, behouden blijven.

Voor de politieke partijen biedt uitstel ook een aantal grote voordelen. Zij lopen niet het risico de burger (nog) verder van zich te vervreemden. Er zal minder kans zijn op een heftige emotionele ontlading van onvrede vóór en tijdens de komende gemeenteraadsverkiezingen. En, last but not least, uitstel voorkomt een onvoorspelbare uitslag van de verkiezingen over een thema dat dan al ‘verleden tijd’ is. Het belang hiervan mag niet worden onderschat. Een goed fusieproces is immers gebaat bij de totstandkoming van een nieuwe Raad en een nieuw College die weloverwogen en eensgezind kunnen handelen, met als belangrijkste doel het beste voor de inwoners en ondernemers van Haren te bereiken.

Voor het College en het gemeentelijk apparaat geeft uitstel meer mogelijkheden om het fusieproces goed voor te bereiden en doelgericht in te gaan en greep te krijgen en te houden op dat proces. Uitstel verkleint de kans op verrassingen en op ‘achter de feiten aan moeten lopen’, met alle risico’s van dien. Bovendien is er dan voldoende tijd om bijvoorbeeld de gevolgen van een voorgenomen fusie voor de medewerkers met de OR te bespreken.

Uitstel mag er niet toe leiden dat de gemeente Haren zich onthoudt van contacten met mogelijke fusiepartners. Integendeel, voor een zorgvuldige voorbereiding en onderbouwing van het uiteindelijke fusiebesluit zijn zulke contacten onmisbaar voor het verkrijgen van een goed beeld van de mogelijke gevolgen van elk van de in beginsel passende mogelijkheden. In de te maken aanpak van het onderzoek zullen die contacten dan ook een plaats moeten krijgen.

Voor het College biedt uitstel voorts de kans aan de Raad en de burgers te laten zien dat het zich houdt aan het coalitieakkoord uit 2012, waarin het vertrouwen is gewekt dat het huidige College geen voorstellen aan de Raad zal doen die strekken tot het opgeven van de zelfstandigheid van de gemeente Haren.

Voor de Raad, tenslotte, biedt een besluit tot uitstel de kans te laten zien dat de emoties en gevoelens van betrokkenheid en bezorgdheid van de inwoners en ondernemers serieus worden genomen. Voorts kan zo’n besluit op tweeërlei manier het vertrouwen in ons democratisch stelsel versterken. Allereerst omdat de leden van de Raad hiermee tonen dat zij zich gedurende deze raadsperiode voor dit belangrijke onderwerp gebonden achten aan de inhoud van het verkiezingsprogramma 2010 van hun partij. In de tweede plaats omdat zij laten zien dat zij niet bang zijn voor het democratisch proces en de burgers. Democratie is niet altijd gemakkelijk. Ervoor weggelopen, de makkelijke weg kiezen en zonder voldoende maatschappelijk draagvlak een fusiebesluit nemen leidt op termijn tot veel grotere problemen dan die men nu probeert te vermijden.

Tot slot

Tot slot merken de initiatiefnemers op dat Gedeputeerde Staten wettelijk niet bevoegd zijn tot het stellen van een termijn waarbinnen de Raad van Haren dient te besluiten over een fusie. Indien zij, ondanks een uitstelverzoek van de Raad, zouden vasthouden aan de gestelde datum van 1 december 2013, zouden zij tekortdoen aan de autonomie van de gemeenteraad en voorbijzien aan de beleidsvrijheid die minister Plasterk de gemeenten heeft geboden.

“Ik wil de zorg wegnemen van burgemeesters dat er enig plan zou liggen om van bovenaf gemeenten te gaan herindelen of daar een blauwdruk van te maken. Dat is nadrukkelijk niet de bedoeling van dit kabinet. De aanname van dwang is niet correct.” (minister Plasterk in de Volkskrant d.d. 14 maart 2013)

Gevraagde beslissing van de gemeenteraad

De Raad besluit op 14 oktober 2013 of zoveel eerder of later als een voorstel voor een fusiebesluit door de Raad wordt behandeld, door middel van hoofdelijke stemming dat:

1. een fusiebesluit van de gemeente Haren met één of meer andere gemeenten tot juni 2014 wordt uitgesteld;
2. de uitstelperiode ten volle wordt benut voor het verkennen en uitwerken van :
 - a) alle in beginsel passende mogelijkheden om, zonder aantasting van eigen karakter, woonklimaat en voorzieningen- en zorgniveau van de dorpen Haren, Glimmen, Onnen en Noorderlaren en de landschappelijke waarden van het buitengebied, een stevig lokaal bestuur te waarborgen dat stevig is verankerd in de dorpen;
dit onderzoek moet een goed beeld opleveren van de te verwachten financiële, sociale, economische, ruimtelijke en andere relevante gevolgen van elk van de bedoelde mogelijkheden, om zo tot een goede vergelijking en waardering van de voor- en nadelen ervan te kunnen komen;
 - b) de mogelijkheden om bij elk van de fusievarianten schaalvergroting gepaard te laten gaan met kleinschaligheid, om zo tot een optimale verhouding tussen bestuur en samenleving te kunnen komen (advies visitatiecommissie, p. 51);
 - c) de noodzakelijke voorwaarden voor het ingaan en met succes doorlopen van een fusieproces;
3. de te onderzoeken mogelijkheden in elk geval zijn:
 - a. een fusie met de gemeenten Groningen, Ten Boer en Slochteren, dan wel delen van deze gemeenten, al dan niet voorafgegaan door intensieve samenwerking;
 - b. een fusie met de gemeenten Hogeveen-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde, dan wel delen van deze gemeenten, al dan niet voorafgegaan door intensieve samenwerking;
 - c. een fusie met een of meer gemeenten in Noord-Drenthe, dan wel delen van deze gemeenten, al dan niet voorafgegaan door intensieve samenwerking;
4. dit onderzoek wordt opgezet en verricht in samenspraak met de inwoners en ondernemers en met gebruikmaking van hun kennis en kunde;
5. hierbij in elk geval gebruik wordt gemaakt van een door de initiatiefnemers aan te wijzen groep van deskundigen en een, in overleg met de indieners, te vormen klankbordgroep;
6. het provinciaal bestuur van Groningen wordt bericht dat de gemeenteraad van Haren voor een zorgvuldige voorbereiding en onderbouwing van een fusiebesluit dat voldoende draagvlak heeft bij de inwoners en ondernemers van de gemeente Haren, meer tijd en ruimte voor meer herindelingsvarianten nodig heeft dan die het in zijn visie op de bestuurlijke organisatie d.d. 2 juli 2013 heeft geboden.

Bijlage: gedachten over reikwijdte onderzoek en proces

Elk besluit tot het opgeven van zelfstandigheid door middel van een fusie, ongeacht of het een school, ziekenhuis, onderneming, verzorgingstehuis of gemeente betreft, behoort te voldoen aan de eis van zorgvuldigheid en onderbouwing. Dit is niet alleen nodig met het oog op de belangen van degenen die als bestuurder of ambtenaar werkzaam zijn, nu of in de toekomst, bij de te fuseren organisaties. Dit is bij een gemeentelijke herindeling evenzeer nodig met het oog op de belangen van de inwoners en ondernemers, nu en in de toekomst, van te fuseren gemeenten. Beide categorieën betrokkenen zijn immers degenen die uiteindelijk de dupe worden van een fusiebesluit dat niet zorgvuldig is voorbereid en onderbouwd, en hiervoor de rekening moeten betalen.

Dit betekent, kort samengevat, dat een fusiebesluit de uitkomst behoort te zijn van:

- a. een gedegen analyse van de huidige en te verwachten problemen van de bestaande organisatie,
- b. een grondig onderzoek naar de noodzakelijke voorwaarden en risicofactoren voor het welslagen van een fusie (= programma van eisen), zowel inhoudelijk als qua proces,
- c. een diepgaande verkenning, waardering en afweging van de voor- en nadelen en te verwachten financiële, sociale, economische, ruimtelijke en andere relevante gevolgen van de in beginsel passende mogelijkheden,
- d. een diepgaande verkenning van de mogelijkheden om een gemeentelijke schaalvergroting gepaard te laten gaan met kleinschaligheid, om zo tot een optimale verhouding tussen bestuur en samenleving te komen. (Advies visitatiecommissie, p. 51),
- e. een meedenken van en discussie met (vertegenwoordigers van) alle betrokkenen, voorafgaand aan, tijdens en na het onderzoek.

Hiervoor is naar verwachting ten minste 6 maanden nodig.

Tot de te onderzoeken opschalingsmogelijkheden behoren volgens de initiatiefnemers in elk geval:

- d. een fusie met de gemeenten Groningen, Ten Boer en Slochteren, dan wel delen van deze gemeenten, al dan niet voorafgegaan door intensieve samenwerking;
- e. een fusie met de gemeenten Hoogeveen-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde, dan wel delen van deze gemeenten, al dan niet voorafgegaan door intensieve samenwerking;
- f. een fusie met een of meer gemeenten in Noord-Drenthe, dan wel delen van deze gemeenten, al dan niet voorafgegaan door intensieve samenwerking.

Deze fusievarianten hebben gemeen dat zij zien op een gebied dat deel uitmaakt van de regio Groningen-Assen, met uitzondering van het grondgebied van de gemeente Menterwolde (b). Deze regio en de hiervoor vastgestelde Regiovisie Groningen-Assen 2003 zijn volgens de initiatiefnemers het aangewezen kader voor het denken en besluiten over een nieuwe, hierbij passende bestuurlijke herindeling voor dit gebied. De gemeente Haren neemt een bijzondere positie in door haar ligging nabij de stad Groningen en in het landelijk gebied tussen Groningen en Assen, waarvan het noordelijk deel sterk bepaald wordt door de binnen de gemeente gelegen delen van de Hondsrug, beekdalen van de Hunze en de Drentsche Aa en beide meren.

De omstandigheid dat langs de west- en zuidzijde van het grondgebied van de gemeente Haren een provinciegrens loopt, mag volgens de initiatiefnemers geen belemmering vormen voor onderzoek naar en besluitvorming over een gemeentelijke herindeling in de regio Groningen-Assen. Steun voor deze opvatting is te vinden in 'Grenzeloos Gunnen', waarin de visitatiecommissie uitsprekt dat bij een proces van gemeentelijke herindeling ook provinciale grenzen niet heilig zijn (p. 59).

Het onderzoek naar het toekomstperspectief van de gemeente Haren, waarover in het coalitieakkoord ‘Vertrouwen in uitvoering’ (september 2012) een afspraak is gemaakt, bevat waardevolle bouwstenen voor het te verrichten onderzoek.¹ Het kan echter niet dienen als onderbouwing van een (voorstel tot) een fusiebesluit. Bij de opdrachtverlening aan het bureau Zuiderlicht door het gemeentebestuur tot een onderzoek naar het toekomstperspectief van de gemeente Haren op basis van een sterkte-zwakke analyse en samenwerking met andere gemeenten en ook in de eindrapportage (januari 2013) werd gemeentelijke herindeling als oplossing namelijk uitdrukkelijk uitgesloten.

Schaalvergroting door middel van gemeentelijke herindeling is een middel om het lokale bestuur te versterken. Hoewel schaalvergroting als zodanig geen garanties biedt dat het bestuur structureel beter wordt en de financiële basis duurzaam wordt versterkt, wordt de kans hierop wel vergroot dankzij de toename van het aantal inwoners en meer mogelijkheden tot efficiënt werken. Duidelijkheid bij alle betrokkenen over de vraag welke meerwaarde moet worden bereikt (kwaliteit, cultuur, financieel, toekomstbestendigheid e.d.) en wat niet verloren mag gaan, is van groot belang voor het welslagen van een fusie. In dit verband is het belangrijk dat in het programma van eisen voor het onderzoek en bij de beoordeling van de uitkomsten veel aandacht wordt gegeven aan wat voor de inwoners en ondernemers het wonen en werken binnen de gemeente Haren zo aantrekkelijk en waardevol maakt (woonklimaat, sociale cohesie, groene karakter, landschappelijke kwaliteiten e.d.) en wat bepalend is voor de gemengd Gronings-Drentse identiteit van de gemeente.

Of de beoogde meerwaarde uiteindelijk wordt behaald, is sterk afhankelijk van de fase en mate waarin en de wijze waarop door alle betrokkenen aandacht wordt gegeven aan de in kaart te brengen succes- en faalfactoren.

Door vanaf het allereerste begin (vertegenwoordigers van) de inwoners en ondernemers bevolking van Haren, Glimmen, Onnen en Noordlaren bij het opzetten en uitvoeren van het onderzoek te betrekken en de uitkomsten ervan met hen te bespreken, kan volgens de initiatiefnemers een voldoende draagvlak worden verkregen. Zij baseren die verwachting mede op ervaringen elders in het land. Door zo te werk te gaan, hoeft hiervoor geen extra tijd te worden uitgetrokken.

¹ Citaat: “Het onderzoek naar het toekomstperspectief van de gemeente Haren dat nu wordt uitgevoerd is richtinggevend. Wij bouwen voort op het proces dat met de motie december 2011 in gang is gezet. De zelfstandigheid van Haren staat niet ter discussie, de beheersing van kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid des te meer.”